

Premiärodlare satsar på lin även 2010

Med rätta förutsättningar är lin ganska oproblematiskt att odla och skörda. Öppna, jämna fält och bra tajming i ogräsbekämpningen ger odlingen god ekonomi och bra förfruktsvärde till höstspannmål menar Magnus Pettersson, förstagångsodlare 2009.

Text & foto: Hans Jonsson, Svensk Frötidning

Magnus Pettersson driver Karlsgården strax söder om Örebro. 190 ganska traditionellt odlade hektar. Förvisso med inslag av höstraps, vilket är ganska ovanligt i Närke, men mest vårspannmål för att det passar bäst på hans jordar. Tills i år.

– Jag tyckte det skulle vara intressant att prova på lin. Bra pris var det också, berättar Magnus.

Han startade odlingen med att prissäkra halva den tänkta skördenvolymen.

– Jag missade pristoppen, men var ändå klart nöjd med priset.

Och väl framme vid skörd sål-

” Jag tycker många skulle prova lin, det är inte så knepigt som en del säger.”

des resterande volym till dagspris som blev något lägre än vid prissäkring. Med ett bra pris i hamn gäller det ”bara” att få fram en hög skörd till så låga kostnader som möjligt.

Tröska när det skramlar

Vi börjar bakifrån, med skörden; av

vissa ansedd som ett kritiskt inslag i linodlingen. Magnus inställning till skördemomentet är okomplicerad:

– Det är bara att tröska på när det skramlar i kapslarna.

Går det - så kör. Men strular det så är det bättre att lämna tröskarbetet en tid och försöka senare, än att stänga pannan blodig på trilskande

Magnus Pettersson, Karlsgården

Odlar. Sedan 1990 driver han 190 hektar på Karlsgården söder om Örebro.

Jordar. Generellt mycket höga mullhalter och på vissa delar ett större lerinslag.

Grödor. Jordarna gör att vårgördor går bäst varför två tredjedelar brukar vårsås. Vårvete och havre går bra.

Våroljeväxter. Vanligtvis odlas vårraps. Men även vårrybs går bra, eventuellt blir det vårrybs 2010.

Höstraps. Odlas emellanåt när den hinner sås i tid. Hösten 2008 etablerades höstrapsen lite för sent och gav endast 2 ton per hektar 2009. Hann inte så höstraps hösten 2009.

Lin. Premiär 2009 med lyckat utfall. Med bra priser blir det lin även 2010.

Luftigt och rent. Lin ska odlas fritt och exponerat för solens strålar.

linplanter. Så trots att Magnus är förstagångsodlare så flöt det på bra. Grödan var ren och fin från störande grönt ogräs så bladdödning med Roundup behövdes inte. Halmen lämnades i sträng på fältet och pressades snabbt av en lokal värmeentreprenör. Linhalmen är eftertraktad för sitt höga värmevärde så det var inga problem att hitta avsättning.

Lin en strålande förfrukt

Därmed var fältet fritt för snabb och enkel etablering av höstvete. En lättare kultivering var allt som behövdes och i dag står

höstvetet fint inför vintern.

– Jag är imponerad av den fina strukturen som linet lämnade över till höstveten.

Skörden då? Jo, den landade på en bit över 2000 kilo per hektar vilket Magnus är nöjd med. Och då är mindre delar av fältet inräknade där Magnus lämnade linet otröskat. Anledningen var att linet inte mognade av. Och det är inget konstigt med det. Det duger inte med ojämna fält med skuggiga partier från skogsbyn eller åkerholmar.

– Linfältet måste vara öppet och jämnt för att linet ska mogna av jämnt och gå lätt att tröska.

Etablera i varm jord

Vägen från sådd till skörd kändes inte av några större bekymmer. Mellan ogräsbekämpning och skörd växte linet utan insekts- eller svampangrepp. Linjordloppan lyste med sin frånvaro. Den är ofta knuten till den historiska odlingsintensiteten och i Magnus fall så har det inte odlats lin på minst 20 år. Men det finns all anledning att hålla ögonen på loppa framöver med ökad kontinuerlig odling. Att slippa tänka på jordloppor, rapsbaggar och svampsjukdomar uppskattas mycket av Magnus som även odlar vårraps.

Vad gäller etableringsfasen så

harvade Magnus fältet, vältade, lät det ligga en vecka varefter han sådde linet den 24 april med 55 kilo Taurus per hektar. En kall period följde men etableringen blev ändå bra. Ogräsbekämpningen gjordes med standardblandningen 0,5 tablett Ally + 10 gram Gratil + 0,2 liter Hormotex per hektar. Behandlingen tog bra och trots sitt skira växtsätt kom aldrig ogräsen igång och störde linet.

Gav mersmak

2009 var således det första året som Magnus odlade lin och sammantaget är han mycket nöjd med odlingen:

–Jag tycker många skulle prova att odla lin. Själv kommer jag i alla fall att fortsätta 2010, om priset är konkurrenskraftigt vill säga. «

Korta fakta om lin

Areal. Stor variation. 2009 tredubblades arealen (nästan 10 000 hektar) jämfört med 2008 och var den största sedan år 2000.

Kräver. Luckra och jämna jordar. Lin är en kräsen och ganska packningskänslig gröda.

Insatser. Billig att odla. Örtoogräs bekämpas enkelt med Ally + Gratil + MCPA. Vid behov bekämpas gräsogräs med dubbelbehandling med selektiv gräs herbicid. Ingen svampbekämpning. Kvävegödsling kring 100 kilo per hektar.

Observera. Håll koll på linjordloppan. Ökad risk med ökad odlingsintensitet. Betning med Chinook blir aktuell inför 2010 – se notiser sid 33.

Skörd. Ha skarpast tänkbara kniv och kör när det skramlar i frökapslarna. Bladdödning kan vara nödvändigt om grödan är ojämn eller ogräsbemängd.

Bonus 1. Attraktiv halm.

Bonus 2. Bra förfruktsgröda med fin struktur. Det går ofta att direktså höstspannmål efter lin.

Bra effekt. Ogräsen har fått sig en omgång av Ally, Gratil och Hormotex, och kommer att tyna bort.